

KL's Pejlemærker for sammenhængende uddannelsesvejledning

Bedre overgange fra folkeskole til ungdomsuddannelser er en vigtig brik i opfyldelsen af målsætningen om, at alle unge skal være i enten job eller uddannelser. Det er afgørende, at elevernes kendskab til og erfaring med deres uddannelsesmuligheder og arbejdsmarkedet mere generelt øges. Med *Aftale om nyt evaluerings- og bedømmelsessystem* er der lagt op til en større ændring af reglerne om Uddannelses Parathed Vurdering og dermed et behov for en tilpasning af den kommunale uddannelsesvejledning. Et andet centralt element er uddannelsesvejledningens fokus på at hjælpe de unge, der ikke vælger rigtigt i første omgang, så de ikke mister fodfæstet på vejen. Der er derfor brug for, at vejledningen til elever i udskoling i højere grad end i dag kan tilpasses den enkelte elevs behov og bidrage til de centrale målsætninger ovenfor.

1. Lad kommunens politiske målsætning om uddannelse og job til alle unge - starte med grundskolen

Afsættet for at sikre alle unges tilknytning til enten uddannelse eller job dannes i grundskolen, idet de unges motivation for videre uddannelse i høj grad formes af det sociale og faglige fællesskab i folkeskolen. Den kommunale ungeindsats omfatter tilbud og indsatser på vejlednings, fritids, social og beskæftigelsesområdet. Men fundamentet for disse indsatser dannes i grundskolen. Det anbefales, at lader den obligatoriske plan for vejledning- og karrierelæring i udskoling være gennemgående i hele grundskolen, dataunderstøttet og med ophæng i kommunens politiske målsætninger ift. valg af ungdomsuddannelse og søgning til erhvervsuddannelser.

2. Aftal lokalt hvordan Uddannelse og Job skemalægges i folkeskolen

Det obligatoriske, men timeløse fag Uddannelse og Job tilrettelægges i dag med betydelig variation på tværs af både kommuner og skoler inden for samme kommune. I mange kommuner prioriteres faget systematisk fra udskoling. For at imødegå det pres som uddannelsesvalget udgør for mange unge anbefales det, at skolerne (i samarbejde med KUI) lokalt aftaler hvordan faget Uddannelse og Job skemalægges til at understøtte elevernes viden og kompetencer til at træffe uddannelsesvalg igennem hele grundskolen.

Dato: 19. december 2022

Sags ID: SAG-2022-04547
Dok. ID: 3286914

E-mail: UDY@kl.dk
Direkte: 3370 3826

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

3. Styrk samarbejdet i folkeskolen mellem lærer og vejledere om vejledning og arbejdet med de unges uddannelsesvalg

Mange unge er usikre på valg af uddannelse og efterspørger synlig vejledning. Der lægges op til en gentænkning af vejledningsindsatsen gennem prioritering af aktiviteter, hvor vejledernes relationelle kompetencer er i centrum mhp. udvide de unges horisont og at det i højere grad sker integreret i elevernes undervisning og samarbejde lærerne. Samarbejdet skal dels bidrage til at skabe ro om uddannelsesvalget, for alle elever. Samtidig kan et øget samarbejde bidrage til det fælles arbejde med at støtte elever, der mister skolemotivationen. Det anbefales, at skolerne rammesætter og prioriterer samarbejdet mellem lærer og vejledere bl.a. omkring Uddannelse og Job samt den obligatoriske uddannelsesvejledning, så karrierelæring i højere grad integreres i og kobles til elevernes øvrige læring. I forlængelse heraf anbefales det, endvidere, at der sikres klare aftaler om ansvars- og rollefordeling mellem vejleder og lærer, ledelsessamarbejde, kompetencer mv.

4. Styrk kommunikation til forældrene om uddannelsesvalg

Forældre er en vigtig medspiller i valg af uddannelse. Og ift. uddannelsesvejledning er det af stor betydning, at forældrene spiller en aktiv rolle og hjælper de unge med at reflektere over vejledningsaktiviteter, da det beviseligt øger udbyttet af vejledningen. For at øge andelen af elever der overgår til en ungdomsuddannelse efter grundskolen anbefales det, at skoler og Uddannelsesvejledningen styrker kommunikation og involvering af forældre i brobygning, vejlednings- og undervisningsaktiviteter om Uddannelse og Job ved fx forældremøder og skole/hjem-samtaler.

5. Indgå forpligtende samarbejder med erhvervsskolen og lokale virksomheder om praktikaftaler

Indtænk ungdomsuddannelserne i et sammenhængende kædeansvar og forpligtende samarbejde mhp. at sikre øget søgning til EUD, bæredygtige overgange og fastholdelse af flest muligt. Det anbefales, at kommunerne på strategisk niveau arbejder for et tættere og mere forpligtende samarbejde mellem grundskolen, KUI, FGU, ungdomsuddannelsesinstitutioner og erhvervsskoler. Dette som grundlag for et styrket samarbejde mellem undervisere, lærer, vejledere og KUI kontaktperson om gode overgange/modtagelse herunder forebyggelsesinitiativer af frafald blandt elever i udsatte positioner.

Dato: 19. december 2022

Sags ID: SAG-2022-04547
Dok. ID: 3286914

E-mail: UDY@kl.dk
Direkte: 3370 3826

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3

6. Formalisér samarbejdet om elever i risiko for ikke at overgå til en ungdomsuddannelse

For mange unge i udskoling er fortsat i risiko for ikke at overgå til en ungdomsuddannelse eller falde fra en ungdomsuddannelse inden for kort tid. Det gælder særligt unge i udsatte positioner. For at identificere disse unge anbefales det, at skoler og KUI formaliserer og dataunderstøtter samarbejdet om de børn og unge, der ikke derhjemme får den nødvendige hjælp ift. Uddannelses og Job, og er i risiko for ikke at overgå til en ungdomsuddannelse eller har svært ved at gennemføre en. Det kan fx være i form af ungekonference som flere kommuner med succes har udviklet i regi af KUI. Her bidrager alle relevante fagpersoner i udarbejdelse af en plan for og med den unge i og efter folkeskolen. Indeholdt heri aftales tillige evt. KUI-kontaktperson til unge med behov for støtte i overgange til FGU eller ungdomsuddannelse mhp at give den nødvendige støtte og fastholdelse.

7. Styrket fokus på individuelt tilrettelagt forløb og erhvervspraktik for elever, der er i risiko for ikke at overgå til en ungdomsuddannelse

For elever i risiko for ikke at overgå til FGU eller en ungdomsuddannelse er der behov for en styrket indsats i udskoling i enten individuelle eller gruppeforløb og erhvervspraktik. Kommunerne opfordres til at anvende Folkeskolelovens §9 stk.4 og §33 stk. fuldt ud, mhp. i endnu højere grad end i dag, at øge motivation for uddannelse eller job gennem længerevarende erhvervspraktikker og fritidsjob. Endelig anbefales det, at kommunerne på skoleniveau tager initiativ til et systematisk og dataunderstøttet monitorering af indsatser og aktiviteter i grundskolen – herunder fokus på fravær, overgangsfrekvens til ungdomsuddannelser mv.

Dato: 19. december 2022

Sags ID: SAG-2022-04547
Dok. ID: 3286914

E-mail: UDY@kl.dk
Direkte: 3370 3826

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3